

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

07 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
Președinte – Petru Ursache,
Judecătorii – Nadejda Toma și Anatolie Țurcan,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de avocatul Briceac Andrei în numele petiționarilor și petiționarii Darie Marcel, Darie Dorin și Gasanov Aliona, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2017

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 25.08.2016 - 25.11.2016;

Instanța de recurs: 19.12.2016 - 30.03.2017.

A C O N S T A T A T :

1. Petiționarii Darie Marcel, Darie Dorin și Gasanov Aliona au depus plângere în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, solicitând casarea ordonanțelor procurorului-interimar al mun. Chișinău, Sibov Vitalie, din 05 august 2016 prin care au fost respinse plângerile petiționarilor din 21 iulie 2016 privind anularea ordonanței procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Zanevici Nicolae, din 08 iunie 2016 și clasarea cauzei penale nr. 2016028023.

În argumentarea cerințelor înaintate, petiționarii au menționat că de către organul de urmărire penală, în privința lor a fost dispusă începerea urmăririi penale în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, cauza penală nr. 2016028023.

La 23 mai 2016, petiționarii au adresat cereri prin care au solicitat încetarea cauzei penale inițiate.

Prin ordonanța din 08 iunie 2016, procurorul, șef-adjunct al secției exercitare și conducere a urmăririi penale a procuraturii mun. Chișinău, Zanevici Nicolae, a respins cererile înaintate, ca fiind neîntemeiate.

2. Prin încheierea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 25 noiembrie 2016 a fost admisă, inclusiv din alte motive plângerea depusă de petiționarii Darie Marcel, Darie Dorin și Gasanov Aliona, formulată în baza art. 313 Cod de procedură penală.

A fost declarată nulitatea ordonanțelor Procurorului-interimar al mun. Chișinău, Sibov Vitalie, din 05 august 2016, prin care au fost respinse plângerile petiționarilor Darie Marcel, Darie Dorin și Gasanov Aliona, respectiv și ordonanței Procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Zanevici Nicolae din 08 august 2016, din motivele expuse în partea descriptivă.

A fost declarată nulă ordonanța cu privire la pornirea urmăririi penale din 19 februarie 2016 în cadrul procesului penal nr. 2016028023, din motivele expuse în partea descriptivă.

S-a dispus repunerea părților în faza examinării sesizării procurorului Zanevici Nicolae în ordinea art. 274 Cod de procedură penală, în raport cu plângerile pătimitilor și reprezentanților acestora pe marginea cauzei penale nr. 2013038180.

Procurorul a fost obligat de a lichida încălcările admise și continuarea procesului penal în privința factorilor de decizie a întreprinderilor - SRL „Neo-Mansarde”, SRL „Neo Imobiliare” și SRL „Eco Mansarde”.

3. Invocând ilegalitatea încheierii judecătorului de instrucție, procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Zanevici Nicolae, a înaintat cerere de recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere ca neîntemeiate a plângerilor petiționarilor Darie Marcel, Darie Dorin și Gasanov Aliona.

3.1. De asemenea, și *avocatul Adrian Berezovschi în interesele lui Crețu Maria*, a declarat recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie menținute ordonanțele din 08 iunie 2016 și 05 august 2016.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2017 au fost admise recursurile, casată încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 25 noiembrie 2016 și pronunțată o nouă hotărâre prin care a fost respinsă plângerea înaintată de petiționarii Darie Marcel, Darie Dorin și Gasanov Aliona, formulată în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, cu menținerea fără modificări a ordonanței procurorului interimar al mun. Chișinău, Sibov Vitalie, din 05 august 2016, prin care au fost respinse plângerile petiționarilor Darie Marcel, Darie Dorin și Gasanov Aliona și a ordonanței procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Zanevici Nicolae, din 08 iunie 2016.

4.1. În argumentarea soluției menționate, instanța de recurs a apreciat ca fiind neîntemeiate concluziile judecătorului de instrucție cu referire la faptul, că urmărirea penală nu poate fi exercitată dacă există autoritate de lucru judecat, or, urmărirea penală a fost încetată pe faptul lipsei faptului infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal, însă în acțiunile factorilor de decizie a SC „Neo Mansarde” SRL, SC „Neo Imobiliare” SRL și SC „Eco Mansarde” SRL sunt prezente elementele componente ale infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, pentru care fapt a fost pornită o procedură separată, nefiind posibilă disjungerea cauzei penale pe un alt articol din Codul penal pentru care nu a fost pornită urmărirea penală precum și imposibilitatea recalificării acțiunilor factorilor de decizie a societăților comerciale indicate pe motivul lipsei de reglementare a acestei acțiuni.

Astfel, la caz urmărirea penală în cauza nr. 2016028023, a fost pornită pe o altă infracțiune și conform Codului penal, constituie o altă faptă decât cea invocată de către petiționarii Darie Marcel, Darie Dorin și Gasanov Aliona, în cazul dat nefiind aplicabil principiul *non bis in idem*, iar faptul că în cadrul urmăririi penale nr. 2016028023 au fost recunoscute în calitate de părți vătămate unele persoane care au fost recunoscute în aceeași calitate în cadrul cauze penale nr. 2013038180, nu poate fi invocat ca fiind dubla tragere la răspundere penală.

Instanța de recurs a mai indicat, că ordonanța de începere a urmăririi penale nici nu se regăsește în dispozițiile alin. (2) art. 313 Cod de procedură penală, ceea ce indică că ea nu poate constitui obiectul plângerii înaintate în ordinea art. 313 Cod de procedură penală.

Totodată, judecătorul de instrucție nu este organ de urmărire penală, deci nu are atribuții identice, respectiv, nu poate anula o ordonanță de începere a urmăririi penale, nu se poate expune dacă există sau nu o infracțiune, ci doar verifică legalitatea și temeinicia actelor procurorului.

5. Avocatul Briceag Andrei în numele petiționarilor și petiționarii Darie Marcel, Darie Dorin și Gasanov Aliona, au contestat decizia nominalizată cu recurs în anulare, solicitând casarea acesteia și menținerea încheierii judecătorului de instrucție a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 25 noiembrie 2016.

În argumentarea recursului în anulare, se menționează că Darie Marcel, Darie Dorin și Gasanov Aliona sunt urmăriți penal de două ori pentru aceeași faptă, pe cauza penală nr. 20133038180 în temeiul art. 190 alin. (5) Cod penal.

Pe cauza dată, prin ordonanțele procuraturii mun. Chișinău din 30 aprilie 2015, 15 octombrie 2015 și 30 decembrie 2015, în privința lui Darie Marcel, Darie Dorin și Gasanov Aliona s-a dispus scoaterea acestora de sub urmărirea penală.

Ulterior, în privința acestora a fost pornită o altă cauză penală cu nr. 2016028023 în temeiul art. 196 Cod penal, pe baza acelorași fapte care anterior au stat la baza pornirii cauzei penale nr. 2013038180 în temeiul art. 190 Cod penal.

Suștin recurenții că ordonanțele de scoatere de sub urmărire penală au căpătat puterea de lucru judecat, și respectiv este interzisă începerea urmăririi penale în baza acelorași fapte, în care sunt vizate aceleași persoane; cauzele penale se referă la aceeași activitate legată de administrarea societăților SC „Neo Mansarde” SRL și SC „Neo Imobiliare” SRL; se referă la activitatea de administrare a societăților pe aceeași perioadă de timp: 2012 – 2013; se referă la aceleași contracte de investiție în construcția de mansarde încheiate de SC „Neo Mansarde” SRL și SC „Neo Imobiliare” SRL; se referă la aceleași părți vătămate și la aceleași șantiere de construcție.

Procurorul Zanevici Nicolae a participat la examinarea cauzei penale nr. 2013038180 și urma să se abțină de la participarea pe cauza penală nr. 2016028023.

Consideră recurenții, că instanța de recurs a admis omisiunile organului de urmărire penală și ale procurorului în defavoarea lor, și în mod eronat a negat dreptul recurenților de a se adresa în instanța de judecată.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art. 401 alin. (1) pct. 2), 3), și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârilor judecătorești după epuizarea căilor ordinare de atac.

În corespundere cu prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în

anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate.

Prin trimitere la dispoziția art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Prin urmare, instanța de recurs remarcă faptul că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința hotărârilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, și anume hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – adică calea apelului și recursului ordinar.

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus în raport cu speța dată rezultă că, decizia prin care a fost soluționat recursul împotriva încheierii judecătorului de instrucție, adoptată în ordinea reglementată de art. 313 Cod de procedură penală, nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, deci, recursul în anulare declarat împotriva unei asemenea decizii este inadmisibil, deoarece hotărârea dată nu este susceptibilă de a mai fi atacată cu recurs în anulare.

Așa dar, reieșind din prevederile art. art. 455 alin. (2) pct. 7), 453 Cod de procedură penală, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului înaintat de avocatul Briceac Andrei în numele petiționarilor și petiționarii Darie Marcel, Darie Dorin și Gasanov Aliona, întrucât acesta nu corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute la art. 455 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. art. 456, 432 alin. (1), (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de avocatul Briceac Andrei în numele petiționarilor și petiționarii Darie Marcel, Darie Dorin și Gasanov Aliona, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2017, din motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 07 martie 2018.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Nadejda Toma

Anatolie Țurcan